

A Fővárosi Ítéltábla a Józsa Edina Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Józsa Edina ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a Sárhegyi és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Bártfai Beatrix ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. április 11. napján kelt 35.P.23.847/2015/20. számú ítélete ellen a II. rendű felperes részéről 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes azzal, hogy ... napján a ..., valamint ... napján a ... című műsorban a II. rendű felperes képmását felismerhetően megjelenítette, megsértette a II. rendű felperes képmás védelméhez fűződő jogát.

Az alperest a további jogsértéstől eltiltja. Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül a II. rendű felperes részére megküldött magánlevélben fejezze ki sajnálkozását az elkövetett jogsértés miatt. A II. rendű felperest feljogosítja ezen levél nyilvánosságra hozatalára.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperesnek 250.000 (kétszázötvenezer) forintot és ennek ... napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatát.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperesnek 32.500 (harminckétezer-ötszáz) forint + áfa elsőfokú perköltséget. A peres felek másodfokú költségeiket maguk viselik.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívására fizessen meg a Magyar Államnak 70.200 (hetvenezer-kétszáz) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket. A fennmaradó 37.800 (harminchétezer-nyolcszáz) forint kereseti és fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Keresetükben az I. és II. rendű felperesek annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a képmás védelméhez fűződő személyiségi jogukat azzal, hogy a ... műsorfolyamában ... napján a ...

műsorszámban, majd ... napján a ... című műsorszámban ismételtén lejátszott, a felperesek büntetőeljárásának másodfokú tárgyalásáról készített videofelvételen személyüket kitakarás, torzítás nélkül közölte. Kérték az alperes eltávolítását a további jogsértéstől, kötelezését elégtételadásra akként, hogy magánlevélben fejezze ki sajnálkozását, mely levelet jogosultak nyilvánosságra hozni. Az alperes elmarasztalását kérték személyenként 1.000.000 forint összegű sérelemdíj megfizetésében.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a műsorszámban olyan technikát alkalmazott, amely megakadályozta, hogy a felperesek felismerhetők legyenek. Álláspontja szerint a felperesek ellen folyamatban volt büntetőeljárás iránti közérdeklődésre tekintettel a felperesek egyébként is olyan közéleti szereplőkké váltak, hogy hozzájárulásuk nem kellett a képfelvétel készítéséhez és felhasználásához.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a ... műsorfolyamában ... napján a ..., és ... napján a ... című műsorszámban az I. rendű felperes képmását felismerhetően megjelenítette, megsértette az I. rendű felperes képmás védelméhez fűződő jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül magánlevélben fejezze ki sajnálkozását az I. rendű felperes felé, egyúttal az I. rendű felperest feljogosította a levél nyilvánosságra hozatalára. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 500.000 forintot. Ezt meghaladóan az I. rendű felperes keresetét elutasította. A II. rendű felperes keresetét elutasította. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 63.500 forint perköltséget. Megállapította, hogy a peres felek költségeiket ezt meghaladóan maguk viselik. Kötelezte az alperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására fizessen meg 30.000 forint eljárási illetéket. Megállapította, hogy a 90.000 forint eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

A felperesek kereseti kérelmének elbírálására a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:48. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján került sor.

Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy bár valóban közérdeklődésre tartott számot a felperesek ellen folyamatban volt büntetőeljárás, azonban a büntetőeljárás tárgyalásán való részvétel nem minősül nyilvános közéleti szereplésnek, ezért az ott készült képfelvétel felhasználásához az érintettek hozzájárulására van szükség. A perbeli esetben az alperes nem rendelkezett a felperesek hozzájárulásával.

Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 2:48. § (1) bekezdése alapján magához a képmás elkészítéséhez is szükséges az érintett személy hozzájárulása, azonban a büntetőtárgyalásról történő megfelelő tudósítás a sajtó alapvető feladatát képezi, az feltételezi azt is, hogy a közvélemény a tárgyaláson történekről átfogó tájékoztatást kapjon. Ehhez hozzátartozik az is, hogy olyan személyekről is készül felvétel, akik adott esetben annak elkészítéséhez nem járultak hozzá. Ilyen esetekben ténylegesen jogsértés csak akkor valósul meg, ha az engedély nélkül felhasználásra is kerül. Eltérő álláspont esetében, ha a vádlottak nem járulnak hozzá, csak a bíróság tagjairól, a jegyzőkönyvvezetőről, az ügyésztől és a védőtől lehetne felvételeket készíteni, a tárgyalóteremről és a vádlottak kihallgatásáról nem. Így a sajtó nem tudna megfelelő tájékoztatást nyújtani a társadalom számára a büntetőtárgyaláson történekről.

A felperesek személyes megjelenés kötelezettségével történő idézése mellett a kereset tárgyává tett műsorszámok megtekintése alapján azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes az alperes által alkalmazott részleges torzítás ellenére egyértelműen felismerhető a felvételen, ezért a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította.

A II. rendű felperes vonatkozásában ugyanakkor az volt megállapítható, hogy személye - az alperes által alkalmazott torzítási technika következtében, továbbá miután távolabbról került bemutatásra, és

arca csak oldalról volt látható - nem ismerhető fel. Rögzítette, hogy a meghallgatott tanúk egyértelműen nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy megítélésük szerint a képfelvételen a II. rendű felperes felismerhető, az elsőfokú bíróság azonban vallomásuknak nem tulajdonított döntő jelentőséget, mivel ezen tanúk valamennyien részt vettek a felperesek ellen folyamatban volt büntetőeljárás tárgyalásain, ezért ők nyilvánvalóan megfelelő torzítás alkalmazása esetén is felismerik az érintett személyt. A Ptk. 2:48. § (1) bekezdés szerinti jogsértés megvalósulásához nem találta elegendőnek azt, ha olyan személyek számára ismerhető fel az érintett, akik a kérdéses büntetőtárgyaláson jelen voltak. Kívülálló személy tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt pedig nem terjesztett elő a II. rendű felperes.

Ezért jogsértés hiányában a II. rendű felperes keresetének teljes elutasítására került sor.

Nem találta indokoltnak a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja alapján az alperes eltiltását a további jogsértéstől. Az I. rendű felperes ugyanis maga sem hivatkozott arra, hogy esetlegesen a perbeli, egymáshoz képest rövid időn belül két alkalommal sugárzott műsorszámot követően ismétlődő jelleggel több alkalommal sértette volna meg az I. rendű felperes személyiségi jogát.

Alaposnak találta ugyanakkor a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja alapján történő elégtételadásra kötelezést, tekintettel arra, hogy a jogsértés nagy nyilvánosság előtt történt, és az I. rendű felperest feljogosította a levél nyilvánosságra hozatalára.

A sérelemdíj megfizetésére irányuló kereseti kérelem körében a Ptk. 2:51. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel határozott. Az összecszerűség megállapítása során figyelemmel volt arra, hogy az alperes által működtetett ... országos televízió minősül. Köztudomású tényként értékelte, hogy az országos műsorszórású televíziókban a ... műsorszámok a legnézettebbek, ezért a jogsértés széles nyilvánosságot kapott. Figyelembe vette azt, hogy két alkalommal került sor a jogsértésre. Nem értékelte ugyanakkor azt a felperesi előadást, mely szerint a BV Intézetben őt a képfelvelek alapján felismerték és ez számára további hátrányokat eredményezett, miután a felperesek vonatkozásában közérdeklődésre számot tartó büntetőeljárás folyt, amiről a BV Intézetben fogvatartottak egyébként is tudomással bírtak, ezért az 1.000.000 forint összegű sérelemdíj megfizetésére irányuló kérelmet fele részben tartotta alaposnak, ezt meghaladóan az I. rendű felperes keresetét elutasította.

Az alperesi védekezés körében rámutatott arra, hogy esetlegesen az a tény, hogy a felperesek egy bizonyos személy részére engedélyt adtak a képmásuk felhasználásához, nem befolyásolja a jogsértés megvalósulását és a sérelemdíj nagyságát.

A teljes mértékben pervesztes II. rendű felperest kötelezte az alperes javára perköltség megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozta meg. Az I. rendű felperes és az alperes vonatkozásában a perköltségviselés tárgyában a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott.

A felperesek személyes költségmentességére figyelemmel megállapította, hogy a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján a rájuk eső illetékrészt a Magyar Állam viseli. A fennmaradó illeték megfizetésére az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az alperest kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a II. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú határozat megváltoztatásával annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a képmás védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől és kötelezését 500.000 forint összegű sérelemdíj, valamint annak a ... napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére. Kérte továbbá az alperest kötelezni magánlevél formájában kifejezett bocsánatkérésre és indítványozta feljogosítását a levél nyilvánosságra hozatalára.

Határozott álláspontja szerint a tárgybeli felvételen felismerhető, ennek ténye mind a saját, mind az I. rendű felperes nyilatkozatából, valamint a meghallgatott tanúk vallomásából is megállapítható.

Hivatkozott arra, hogy a felismerhetőség objektív kategória, annak alapján dönthető el, hogy az alperes megfelelő torzítást alkalmazott-e, vagy sem. Nincs jelentősége annak, hogy a tanúk látták-e már korábban valamelyik tárgyaláson személyét, mert nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy a sérelmezett hírműsorok alapján ismerték fel.

Az alperes csak a tárgyaláson jelen lévő BV dolgozókat érintően alkalmazott megfelelő torzítási technikát, személyével szemben nem, így nem is állapítható meg azon személyek száma, köre, akik őt felismerhették. A felvételeken több másodpercig is látható, így beazonosítása nem okozott nehézséget.

Utalt továbbá arra, hogy a sérelemdíjra való jogosultság megállapításához elegendő a jogsértés tényének bizonyítása, ezen kötelezettségének eleget tett.

Fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Megítélése szerint helyes mérlegelési tevékenység eredményeként került sor annak megállapítására, hogy a II. rendű felperes sem a távolabbi perspektívából, sem a közelebbi felvételtől nem ismerhető fel, képmása megfelelően kitakarásra is került. A jogsértés megvalósulásához nem elegendő az, ha olyan személyek számára válik felismerhetővé, akik jelen voltak a büntetőtárgyaláson, hiszen ők kitakarás nélkül is felismerik az érintetteket.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a II. rendű felperes nem igazolta, hogy őt ténylegesen joghátrány érte.

A másodfokú bíróság nem érintette az I. rendű felperest érintő döntést, miután a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül. E körben a II. rendű felperes fellebbezését részben alaposnak találta.

Az első fokon eljáró bíróság helytállóan rögzítette, hogy a jogvitában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:48. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezései irányadók. A Ptk. 2:48. § (1) bekezdése alapján képmás, vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. A (2) bekezdés szerint nincs szükség az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez és az elkészített felvétel felhasználásához tömegfelvétel és nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel esetén.

A Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 60. § (1) bekezdése értelmében a büntetőeljárás cselekmények végzésekor az emberi méltóságot, az érintettek személyiségi jogait és a kegyeleti jogokat tiszteletben kell tartani és biztosítani kell, hogy a magánéletre vonatkozó adatok szükségtelenül ne kerüljenek nyilvánosságra.

A Be. 74/B. § (1) bekezdése értelmében a bírósági tárgyalásról a nyilvánosság tájékoztatása érdekében hang- vagy képfelvételt a tanács elnöke engedélyével a bírósági tárgyaláson jelenlévő személyről - a bíróság tagjain, a jegyzőkönyvvezetőn, az ügyészen és a védőn kívül - csak az érintett hozzájárulásával szabad készíteni.

Az alperes részéről nem volt vitatott, hogy a II. rendű felperes nem adott hozzájárulást ahhoz, hogy róla felvétel készüljön. Ez irányú nyilatkozatát a periratoknál rendelkezésre álló, a büntetőtárgyalásokon felvett jegyzőkönyvek tartalmazzák, csakúgy, mint a tanács elnökének a sajtó számára e körben megadott figyelmeztetését.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy annak okán, miszerint a felperesek ügye

közérdeklődésre tartott számot, a felperesek nem váltak közéleti szereplővé. A II. rendű felperest az ellene indult büntetőeljárás magánszemélyként érintette, a joggyakorlatban megfogalmazott, a közéleti szereplés kritériumai adott esetben nem álltak fenn.

Nem osztotta ugyanakkor az első fokon eljáró bíróság azon álláspontját, mely szerint a sajtó nem tud megfelelőképpen eleget tenni a tájékoztatási kötelezettségének abban az esetben, ha nem készíthet közeli, úgynevezett totálfelvételeket a vádlottak kihallgatásáról, vagy a tárgyalóteremről egészében. A büntetőeljárás aktuális állásáról, annak menetéről, a tárgyalásokról a sajtó jogosult a valóságnak megfelelően, tényszerűen tudósítani (PK.14. számú állásfoglalás), a vádlottól azonban felvételt készíteni csak a hozzájárulásával lehet. A tudósítás hitelességét nem befolyásolja az a körülmény, ha a vádlott nem ad hozzájárulást ahhoz, hogy róla kép- és hangfelvétel készüljön.

Mindemellett a hozzájárulás nélkül készített és felhasznált felvétel konkrét jogsértést csak abban az esetben valósít meg, ha azon az ábrázolt személy egyedileg beazonosítható.

Az új Ptk.2:48 §-ában foglalt szabályok teljesen megegyeznek a régi Ptk. hatálya alatt kialakított bírói gyakorlattal, ezért nem jelent újdonságot, hogy a felvétel készítéséhez és felhasználásához is az érintett engedélye szükséges. Az 1959-es Ptk. alapján kialakult gyakorlat szerint a képmással való visszaélés fogalmilag csak akkor valósul meg, ha a hozzájárulás nélkül közölt képmáson az ábrázolt személy egyedileg felismerhető.

A II. rendű felperes kereseti kérelme annak megállapítására irányult, hogy a képmás védelméhez való jog megsértését azzal követte el az alperes, hogy a videofelvétel kitakarás, torzítás nélkül került nyilvánosságra hozatalra. Ezért a kereseti kérelemben foglaltak és az előzőekben kifejtettek okán abban a kérdéskörben kellett állást foglalni, hogy az alperes által közölt felvétel alapján az egyedi felismerhetőség megállapítható-e.

Az egységes bírói gyakorlat következetes abban, hogy a felismerhetőség kérdését a PK 12. számú állásfoglalás megfelelő alkalmazása mellett, az általános közfelfogás szerint kell vizsgálni (Kúria Pfv.IV.22.079/2016/6. számú döntése), vagyis irányadónak e tekintetben az általános közmegítélést és nem az érintett egyéni érzékenységet kell tekinteni. Abban az esetben, ha a kikockázás, vagy más módon alkalmazott torzítás, kitakarás az egyedi felismerhetőséget megszünteti, érdemben a képmással való visszaélés nem állapítható meg.

A perbeli esetben a Fővárosi Ítéltábla a felvételek megtekintése alapján úgy ítélte meg, hogy a II. rendű felperes a sérelmezett felvételen egyértelműen felismerhető. Ezt a tanúvallomások is megerősítették, ezért a Fővárosi Ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a perbeli esetben alkalmazott torzítás a II. rendű felperes arcának kitakarására, felismerhetetlenné tételére alkalmas volt. Nem akadályozták a II. rendű felperes felismerését az elsőfokú határozat indokolásában hivatkozott azon körülmények sem, mely szerint a távolabbi perspektívából nem volt jól látható a II. rendű felperes, közelebbről pedig már csak oldalról mutatták az arcát. A II. rendű felperes az őt a tárgyalóterembe történő bevezetése során teljes alakban ábrázoló felvételek alapján felismerhető maradt azok számára, akik személyét akár lakóhelyén, akár tartózkodási helyén, akár más módon ismerik.

Ekként a II. rendű felperes teljes alakjáról és az arcáról is egyedileg felismerhető képfelvétel nyilvánosságra hozatalára került sor a hozzájárulásának hiányában.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta és a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította. A 2:51. § b) pontja alapján az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, a c) pont értelmében kötelezte megfelelő elégtétel adására, miután a jogsértés megvalósulása esetén a kért objektív jogkövetkezmények megállapítása nem mellőzhető, ennek ellenkezőjét alátámasztó okot a

másodfokú bíróság nem talált.

A sérelemdíj fizetésére irányuló kérelem tárgyában a 2:52. § (1)-(3) bekezdés alapján határozott. A sérelemdíj mértékét az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel állapította meg. A felperes által igényelt 500.000 forint összegű sérelemdíjat eltúlzottnak találta, az a hasonló jogsértések esetén alkalmazott bírói gyakorlatnak sem felel meg. Nem volt figyelmen kívül hagyható annak ténye, hogy a II. rendű felperes egy nagy közérdeklődésre számot tartó ügy vádlottjaként vált ismertté, nyilvánvalóan családtagjaik, ismerőseik, a BV Intézetben fogvatartottak tudomással bírtak az ellene folyó büntetőeljárás tényéről. Értékelní volt szükséges ugyanakkor azt is, hogy az alperes két alkalommal követte el a jogsértést, a II. rendű kifejezett tiltakozása és ez irányú bírói figyelmeztetés ellenére, mégpedig egy nagy nézettségű tv csatornán keresztül.

A másodfokú döntés eredményeként a II. rendű felperes 65%-ban tekinthető pernyertesnek, ezért a Fővárosi Ítéltábla a perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott. A pernyertességnek, pervesztességnek megfelelően kötelezte az alperest a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előlegezett 60.000 forint összegű kereseti és 48.000 forint fellebbezési illeték viselésére. A személyes költségmentesség kedvezményében részesülő II. rendű felperes az eljárási illeték viselésére nem kötelezhető, az a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a alapján az állam terhén marad. Ugyanezen pernyertesség, pervesztesség aránynak megfelelően határozott a Fővárosi Ítéltábla az ügyvédi munkadíjból álló perköltségviselés tárgyában. A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapított 50.000 forint mértékű ügyvédi munkadíj 65%-ának, 32.500 forintnak a viselésére kötelezte a II. rendű felperest. Az áfa felszámítására a 4/A. § alapján került sor. A másodfokú eljárás tekintetében a Fővárosi Ítéltábla akként rendelkezett, hogy a peres felek felmerült költségeiket maguk viselik.

Budapest, 2017. július 6.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelél:

tisztviselő